

یکشنبه 25 خرداد 1399 - 22 شوال 1441 - 14 ژوئن 2020

تشکیل "مجلس عالی" در تهران و عزل محمد علی شاه از سلطنت (1288 ش)...

تشکیل "مجلس عالی" در تهران و عزل محمد علی شاه از سلطنت (1288 ش) پس از فتح تهران به دست مجاهدان و پناهنده شدن محمد علی شاه قاجار به سفارت روسیه، در روز بیست و پنجم خردادماه 1288 ش برابر با بیست و هفتم جمادی الثانی 1327 ق، همه گروه‌های مردم تهران برای دیدار و عرض تبریک به سرداران فاتح تهران، به جانب آنان شتافتند. سپس اجتماعی باشکوه با حضور پانصد تن از نمایندگان مجلس، مجاهدان و شخصیت‌های برجسته تشکیل شد که نام "مجلس عالی" گرفت و در همان جا تصمیمات مهمی اتخاذ شد. براین اساس، محمد علی شاه از سلطنت خلع و فرزند خردسالش به نام احمد شاه در دوازده سالگی به سلطنت انتخاب شد. همچنین مقرر گردید تا هنگام بلوغ وی، علیرضا خان عضدالملک به عنوان نیابت سلطنت، وظایف او را به عهده گیرد. در این جلسه، چون هیئت وزیران تشکیل نشده بود، هیئتی به جای آن مأمور رسیدگی به امور کشور گردید.

تصرف قزاق‌خانه، شش تہ سہ انقلابیون جنگل (1299 ش)، چند روز پس از اعلان جمهوری در گیلان، انقلابیون جنگل از نیروهای قزاق رشت خواستند یا به نیروهای انگلیسی مستقر در ایران حمله کنند یا با تحویل سلاح خود، به شهرهای خویش بازگردند. اما نیروهای قزاق چون خود را تحت فرمان حکومت مرکزی می‌دانستند این امر را منوط به اجازه مرکز کردند. بنابراین چون مذاکرات انقلابیون و قزاقان به بن بست رسید، جنگلی‌ها تصمیم به تسخیر قزاق‌خانه رشت گرفتند. از این رو از بامداد بیست و پنجم خرداد 1299 ش، نبرد سختی بین دو طرف درگرفت و تلفات زیادی وارد آمد. در نهایت پس از به توپ بستن قزاق‌خانه توسط جنگلی‌ها، نیروهای قزاق تسلیم شدند. ولی به دستور میرزا کوچک خان جنگلی، اسیران، آزاد شد و به شهرهای خود بازگشتند. فتح قزاق‌خانه، هر چند موقعیت جنگلی‌ها را در این منطقه افزایش داد ولی دولت مرکزی از این مسأله به راحتی نگذشت و تا سرکوبی کامل نهضت جنگل پیش رفت تا این که به شهادت میرزا کوچک خان جنگلی و پایان قیام جنگل انجامید.

برگزاری اجلاس سہ المآلس، اسلامی در تهران (1378 ش)، اولین اجلاس بین‌المآلس کشورهای اسلامی، به منظور تأسیس اتحادیه مجالس کشورهای اسلامی با پیام مقام معظم رهبری حضرت آیت‌اللہ خامنہ‌ای و سخنان حجت‌الاسلام سید محمد خاتمی، رئیس‌جمهور، در محل سالن اجلاس سران کنفرانس اسلامی در تهران آغاز به کار کرد. در این اجلاس سه روزه، رؤسا و هیئت‌های پارلمانی بلندپایه حدود پنجاه کشور اسلامی به منظور تأسیس سازمان مجالس کشورهای اسلامی گرد هم آمدند که از این میان، رؤسای مجالس 28 کشور به همراه نایب رئیس‌ان و رؤسای کمیته‌های خارجی، حضور داشتند. در این اجلاس، ایران به ریاست سازمان مجالس کشورهای اسلامی انتخاب شد و یکی از مهم‌ترین کارهای این سازمان، ارتباط مجالس کشورهای مسلمان با یکدیگر عنوان گردید. در این اجلاس، اساسنامه اتحادیه تصویب شد و جمهوری اسلامی ایران به مدت 2 سال به ریاست آن دست یافت. این کنفرانس هر دو سال یکبار در یکی از کشورهای عضو تشکیل جلسه خواهد داد. شورای کنفرانس، کمیته اجرایی و دبیرخانه، سه نهاد این اتحادیه می‌باشد که دبیرخانه آن در تهران واقع است.

فتح آندلس، به دست مسلمانان (92 ق)، آندلس سرزمینی است در جنوب غربی اروپا که شامل کشورهای اسپانیا، پرتغال و منطقه‌های اشغالی (انگلیس) جبل الطارق می‌باشد. آندلس از سوی سپاهیان اسلام به فرماندهی طارق بن زیاد در سال 92 قمری فتح گردید و قسمت اعظم مردم این منطقه تا سال 95 قمری با طیب خاطر، دین اسلام را پذیرفتند. حکومت اسلامی تا سال 422 قمری در این منطقه ادامه یافت ولیکن در این تاریخ به خاطر بی‌کفایتی حاکمان مسلمان و دسیسه‌های مسیحیان و حکومت‌های استعماری اروپا، این کشور بزرگ به دست مسیحیان افتاد و میان 23 پادشاه اروپایی تقسیم و تجزیه گردید. مسلمانان این کشور از امیرالمسلمین مغرب (یوسف بن تاشفین مرابطی) یاری خواستند و در سال 749 قمری در نبردی معروف به "زلاقه"، مسیحیان متحمل شکست شده و این کشور به مغرب، ضمیمه گشت. اما پس از مدتی حکومت مرابطین نیز به ضعف و سستی گرایید و مجدداً آندلس در تصرف مسیحیان درآمد و تجزیه گردید.

وفات ابن حبان، محدث و فقیه، مه‌خ و محدث (354 ق)، ابن حبان مورخ و محدث مشهور قرن چهارم هجری، مقدمات علوم را از اساتید معروف عصر خود آموخت و سپس به نیشابور که در آن زمان، یکی از مراکز مهم کسب علم و دانش بود، رفت و به ادامه‌دهی تحصیل پرداخت. ابن حبان از صاحب نظران در علم حدیث به شمار می‌رفت و در این زمینه، آراء و نظرات ویژه‌ای داشت. وی چندین بار به مقام قضاوت در شهرهای مختلف منصوب شد. ابن حبان کتابخانه‌ای شخصی خود را برای استفاده و نسخه برداری دیگر دانشمندان وقف کرد، اما بیشتر کتب او از بین رفته است. از آثار باقی مانده‌های ابن حبان می‌توان به الثقات و روضة العقلاء اشاره کرد.

درگذشت "ادوارد فیتز جرالد" نویسنده، مترجم و شاعر انگلیسی (1880 م)

کشف نبره‌ی بخار، آب توسط "دنس، باب" طبعی (1707م) دان فرانسوی (ن.ک: 11؛ انمه) دنس پاپن از جمله مخترعان و مکتشفان فرانسوی در 67 سالگی درگذشت. پاپن نخستین بار در تاریخ صنایع از قوه بخار برای ایجاد حرکت در موتور ماشین استفاده کرد. ماشین بخار پاپن اولین وسیله بخاری محسوب می شود که بر اساس آن بعدها اتومبیل و کشتی بخاری ساخته شد.

تصرف پاریس، توسط ارتش آلمان نازی در حین جنگ جهانی دوم (1940م) پانزده ماه پس از فروزان شدن آتش جنگ جهانی دوم و در ادامه توسعه طلبی rlm&های هیتلر، نیروهای آلمان نازی به قصد تصرف فرانسه، خود را برای هجوم به این کشور آماده می rlm&کردند. در روز پنجم ژوئن 1940م، هیتلر فرمان انهدام کامل نیروهای فرانسه را صادر کرد و سه روز بعد، نیروهای زرهی آلمان، خطوط دفاعی فرانسه را در شمال شرقی این کشور در هم شکستند و وارد خاک فرانسه شدند. در این میان، موسولینی، نخست rlm&وزیر دیکتاتور ایتالیا و هم rlm&پیمان آلمان، پس از مدتی تردید و تعلل، در روز دهم ژوئن به انگلستان و فرانسه اعلان جنگ داد و فرانسه علاوه بر جبهه شمالی، در مرزهای جنوب شرقی خود نیز در معرض تهدید قرار گرفت. نیروهای فرانسه که در پی شکست rlm&های قبلی، به کلی روحیه خود را باخته بودند در برابر نیروهای آلمان که از نظر تجهیزات زرهی و پوشش هوایی بر آن rlm&ها برتری داشتند به سرعت شروع به عقب rlm&نشینی کردند. با نزدیکی نیروهای آلمان به پاریس، هیتلر طی پیامی به فرانسویان، آن rlm&ها را به ترك مواضع دعوت کرد و از ارتش فرانسه خواست از مقاومت در پاریس خودداری کنند. در نهایت، سحرگاه روز چهاردهم ژوئن 1940م، اولین واحدهای سربازان آلمانی وارد پاریس شدند و همانطور که هیتلر از فرانسویان خواسته بود، پاریس تقریباً بدون مقاومت در برابر ارتش آلمان تسلیم شد. در این میان در حالی که سربازان آلمانی در خیابان اصلی پاریس رژه می rlm&رفتند، اهالی شهر در کنار خیابان به نظاره آن rlm&ها ایستاده بودند و می rlm&گریستند. فتح فرانسه برای آلمان به قیمت نزدیک به چهل و پنج هزار کشته و يك rlm&صد و ده هزار زخمی تمام شد. فرانسه تا 23 اوت سال 1944م، به مدت بیش از چهار سال تحت اشغال آلمان بود.

ادوارد فیتز جرالڈ، یکی از ادبای مشهور انگلستان در 31 مارس 1809م در ایالت سوفوک انگلستان در خانواده rlm&ای سرشناس و اشرافی به دنیا آمد. وی پس از اتمام تحصیلات دانشگاهی خود، چندی به فراگیری زبان و ادبیات کشورهای خاورمیانه به ویژه ایران مشغول شد و با آثار بزرگانی هم rlm&چون سعدی، حافظ، عطار نیشابوری و عبدالرحمن جامی و به خصوص حکیم عمر خیام نیشابوری آشنایی یافت. جرالڈ به دلیل علاقه بسیار به زبان rlm&های شرقی به ویژه زبان و ادبیات فارسی، رباعیات خیام و منظومه عبدالرحمان جامی را به انگلیسی ترجمه کرد. او در ترجمه رباعیات خیام، آن چنان مهارتی از خود نشان داد که در آن سال rlm&ها به عنوان یکی از ترجمه rlm&های برتر جهان برگزیده شد. ترجمه جرالڈ از رباعیات خیام، زیباترین و معروف rlm&ترین ترجمه rlm&ای است که تاکنون از این رباعیات انجام شده است. این اثر، ترجمه rlm&ای آزاد و اقتباس گونه است که اندیشه rlm&های خیام را در قالب شعر انگلیسی ریخته است. در ترجمه رباعیات خیام به انگلیسی، روح اثر اصلی حفظ شده و مترجم در بیان فلسفه خیام به خوبی از عهده کار برآمده است. به بیانی دیگر، فیتز جرالڈ از رباعیات خیام، ترجمه تحت اللفظی به عمل نیاورده است، بلکه بسیاری از این رباعیات، از اندیشه و ادراک خیام درباره زندگی الهام گرفته، تعبیرات او را در هم آمیخته و در قالبی موزون و دلنشین، اشعاری از نو خلق کرده است. هرچند این اثر در آغاز جلب توجه نکرده، بلکه بر حسب اتفاق، پس از مرگ فیتز جرالڈ، برخی از شاعران انگلیسی به ارزش آن پی بردند و آن را به مردم شناساندند. از آن پس، این اثر مورد توجه محافل ادبی قرار گرفت و محبوبیت عام یافت. جرالڈ با ترجمه آثار ادبی و عرفانی دانشمندان مسلمان به زبان انگلیسی، نقش مهمی در نشر افکار دینی و معنوی آنان ایفا کرد. ادوارد فیتز جرالڈ سرانجام در 14 ژوئن 1883م در 71 سالگی درگذشت.